

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ΄ ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 9 ΙΟΥΛΙΟΥ 2009
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τότε ο Κάμιλλος, ο οποίος είχε παραμείνει εξόριστος για πολύ καιρό στην Αρδέα, γιατί δεν μοίρασε ακριβοδίκαια τη λεία από τους Βήιους, εκλέχτηκε δικτάτορας, αν και βρισκόταν μακριά (από τη Ρώμη)· (αυτός) ακολούθησε τους Γαλάτες, ενώ (που) ήδη αποχωρούσαν και, αφού τους εξολόθρευσε, πήρε πίσω όλο το χρυσάφι. Επειδή αυτό (το χρυσάφι) ζυγίστηκε εκεί (στον τόπο εκείνο), έδωσε το όνομά του στην πόλη· ονομάζεται δηλαδή Πίσαυρο, επειδή εκεί ζυγίστηκε το χρυσάφι. Μετά την πράξη αυτή (ο Κάμιλλος) επέστρεψε στην εξορία, από όπου όμως γύρισε πίσω, αφού τον παρακάλεσαν.

.....

Αυτή είναι η ζωή των τυράννων, στην οποία δεν μπορεί να υπάρξει καμιά εμπιστοσύνη, καμιά αγάπη, καμιά πίστη σε σταθερή φιλία: οι τύραννοι πάντα υποπεύονται και ανησυχούν για όλα (για τους τυράννους όλα πάντα είναι ύποπτα και ανήσυχα)· καμιά θέση σε αυτούς δεν υπάρχει για τη φιλία. Γιατί δεν ξέρω ποιος μπορεί να αγαπά αυτόν που φοβάται, ή αυτόν, που νομίζει ότι τον φοβάται. Στους τυράννους δείχνουν εντούτοις οι γύρω τους υποκριτικό σεβασμό, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.α. his factis, haec facta
nullius fidei, nulla

fide **β.** quibus
praedae
civitas
nominum
stabiliore
locis
tempora

2.α. recipiunt
diceretur
potuisti
metuisset
putabimus

β. dedisse
dandi, dando, dandum, dando

3.α. dictator : κατηγορούμενο στο υποκείμενο Camillus μέσω του
συνδεδειγμένου ρήματος factus est
civitati : έμμεσο αντικείμενο στο dedit
tyrannorum : γενική υποκειμενική ως ονοματικός ετερόπτωτος
προσδιορισμός στο vita
esse : τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο του ρήματος potest
locus : υποκείμενο του ρήματος est
a quo : εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου από το
metui

β. Aurum a Camillo receptum est

4.α. Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση ως αντικείμενο του ρήματος nescio. Εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία quis και είναι μερικής αγνοίας. Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, διότι θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης, χρόνου Ενεστώτα (possit), διότι εξαρτάται από το ρήμα αρκτικού χρόνου (nescio) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

β. fuerat: ρήμα

qui: υποκείμενο του ρήματος

diu: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο fuerat

apud Ardeam: εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου (πλησίον) στο fuerat

in exilio: εμπρόθετος προσδιορισμός του εντοπισμού σε κατάσταση στο fuerat

propter praedam: εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο fuerat

Veientanam: επιθετικός προσδιορισμός ως ομοιόπτωτος ονομαστικός προσδιορισμός στο praedam

non divisam: επιθετική μετοχή, συνημμένη στο praedam, που δηλώνει το προτερόχρονο

iure: αφαιρετική του τρόπου στη μετοχή non divisam

aequo: επιθετικός προσδιορισμός ως ομοιόπτωτος ονομαστικός προσδιορισμός στο iure